

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 15Csp/105/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122425625
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mariana Pondelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:6122425625.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15Csp/105/2022

A.:B.:C.:XXXX:XXXXXXXXXX.X

15Csp/105/2022 - 185

IČS: XXXXXXXXXXXX

file_0.png

file_1.wmf

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, sudkyňou Mgr. Marianou Pondelovou, v spore žalobcu: Ahoj, a.s., so sídlom 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábřežie 4, IČO: 48 113 671, v konaní zastúpený spoločnosťou: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom 058 01 Poprad, Námestie svätého Egídia 40/93, IČO: 44 250 029, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Jozef Beňo, PhD., (od 21.12.2023 žalobca zastúpený advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, AK so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava), proti žalovanej: D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F., G. XXX, v konaní zastúpená spoločnosťou: Advokátska kancelária KUHAJDA, s. r. o., so sídlom 811 07 Bratislava, Karadžičova 47, IČO: 47 232 773, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Ing. Bohumil Kuhajda, o zaplatenie 620,31 Eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

15Csp/105/2022

r o z h o d o l :

I. Konanie z a s t a v u j e v časti istiny v sume 100,00 Eur.

II. Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanej p r i z n á v a n á r o k na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

15Csp/105/2022

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobca sa podanou žalobou, ktorá bola pôvodne doručená Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „upomínací súd“), domáha od žalovanej plnenia vyčísleného v sume 630,31 Eur spolu s príslušenstvom, ako si aj uplatnil nárok na náhradu trov konania.

2. Upomínací súd o žalobe žalobcu rozhodol platobným rozkazom v konaní pod spisovou značkou 33Up/1290/2022 tak, že žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Voči platobnému rozkazu podala žalovaná odpor, z ktorého dôvodu bola vec, po upovedomení strán sporu, postúpená Okresnému súdu Levice (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“).

3. Žalobca v žalobe uviedol, že sporové strany uzavreli dňa 27.09.2019 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“). Na základe uvedenej zmluvy žalovaná obdržala od žalobcu úver v sume 1.000,00 Eur, ktorý sa zaviazala vrátiť spolu s dohodnutým príslušenstvom v mesačných splátkach v sume 18,16 Eur. Keďže žalovaná nesplácala úver riadne a včas, bola žalobcom dňa 27.02.2020 vyhlásená okamžitá splatnosť úveru, ktorá bola žalovanej odoslaná dňa 27.02.2020. Žalobca ďalej uviedol, že splátka, pre ktorú sa dlh stal predčasne splatným, bola splatná dňa 20.11.2019, teda týmto dňom je podľa žalobcu splatný aj celý dlh. Ďalej žalobca uviedol, že zaslal žalovanej dňa 15.08.2022 predžalobnú výzvu, ktorou ju vyzval na zaplatenie dlžnej sumy najneskôr do 29.08.2022. Žalovaná v uvedenej lehote dlžnú sumu neuhradila. Žalobca vyčíslil nesplatenú istinu v sume 620,31 Eur s tým, že poukázal aj na dohodnutý úrok vo výške 16,66 % ročne. Keďže žalovaná je v omeškaní, žalobca si s odkazom na príslušné zákonné ustanovenia uplatnil aj nárok na úrok z omeškania.

4. S poukazom na tvrdenia uvedené v žalobe, si žalobca uplatnil nárok na plnenie v sume 620,31 Eur spolu s ročným zmluvným úrokom vo výške 16,66 % zo sumy 990,31 Eur odo dňa 21.11.2019 do 23.03.2020, 16,66 % zo sumy 980,31 Eur odo dňa 24.03.2020 do 22.04.2020, 16,66 % zo sumy 970,31 Eur odo dňa 23.04.2020 do 21.05.2020, 16,66 % zo sumy 960,31 Eur odo dňa 22.05.2020 do 23.06.2020, 16,66 % zo sumy 950,31 Eur odo dňa 24.06.2020 do 20.07.2020, 16,66 % zo sumy 940,31 Eur odo dňa 21.07.2020 do 19.08.2020, 16,66 % zo sumy 930,31 Eur odo dňa 20.08.2020 do 24.09.2020, 16,66 % zo sumy 920,31 Eur odo dňa 25.09.2020 do 22.10.2020, 16,66 % zo sumy 910,31 Eur odo dňa 23.10.2020 do 20.11.2020, 16,66 % zo sumy 900,31 Eur odo dňa 21.11.2020 do 23.12.2020, 16,66 % zo sumy 890,31 Eur odo dňa 24.12.2020 do 21.01.2021, 16,66 % zo sumy 880,31 Eur odo dňa 22.01.2021 do 23.02.2021, 16,66 % zo sumy 870,31 Eur odo dňa 24.02.2021 do 22.03.2021, 16,66 % zo sumy 860,31 Eur odo dňa 23.03.2021 do 19.04.2021, 16,66 % zo sumy 850,31 Eur odo dňa 20.04.2021 do 20.05.2021, 16,66 % zo sumy 840,31 Eur odo dňa 21.05.2021 do 18.06.2021, 16,66 % zo sumy 830,31 Eur odo dňa 19.06.2021 do 22.07.2021, 16,66 % zo sumy 820,31 Eur odo dňa 23.07.2021 do 19.08.2021, 16,66 % zo sumy 810,31 Eur odo dňa 20.08.2021 do 22.09.2021, 16,66 % zo sumy 800,31 Eur odo dňa 23.09.2021 do 19.10.2021, 16,66 % zo sumy 790,31 Eur odo dňa 20.10.2021 do 22.11.2021, 16,66 % zo sumy 780,31 Eur odo dňa 23.11.2021 do 23.12.2021, 16,66 % zo sumy 770,31 Eur odo dňa 24.12.2021 do 20.01.2022, 16,66 % zo sumy 760,31 Eur odo dňa 21.01.2022 do 21.02.2022, 16,66 % zo sumy 740,31 Eur odo dňa 22.02.2022 do 21.03.2022, 16,66 % zo sumy 720,31 Eur odo dňa 22.03.2022 do 21.04.2022, 16,66 % zo sumy 700,31 Eur odo dňa 22.04.2022 do 20.05.2022, 16,66 % zo sumy 680,31 Eur odo dňa 21.05.2022 do 20.06.2022, 16,66 % zo sumy 660,31 Eur odo dňa 21.06.2022 do 21.07.2022, 16,66 % zo sumy 640,31 Eur odo dňa 22.07.2022 do 18.08.2022, 16,66 % zo sumy 620,31 Eur odo dňa 19.08.2022 do zaplatenia, najviac však do sumy 734,89 Eur. V závere žaloby žalobca uviedol, že suma 620,31 Eur predstavuje istinu úveru 1000,00 Eur po odpočítaní doposiaľ uhradenej istiny - 379,69 Eur; ročný úrok vo výške 16,66 %, ktorý bol dohodnutý v zmluve; je úrok dohodnutý v zmluve; suma 734,89 Eur predstavuje vyčíslený úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí v sume 743,36 Eur po odpočítaní doposiaľ vykonanej úhrady úroku 8,47 Eur.

5. Žalovaná v podanom odpore vznesla námietku miestnej príslušnosti. Ďalej uviedla, že uplatňovaný nárok považuje za nedôvodný, neopodstatnený, ktorý neuznáva v celom rozsahu. Poprela všetky skutkové okolnosti uvádzané žalovaným (správne má byť žalobcom), čo do dôvodu a ich výšky. Žalovaná poukázala na nekalé obchodné praktiky veriteľa, ktorý nekonal s náležitou odbornou starostlivosťou, poukázala na to, že jej predložil formulárovú zmluvu, ktorá obsahuje neprijateľné podmienky, ako aj neobsahuje zákonom vyžadované náležitosti - § 9 ods. 2 písmeno k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Tiež mala za to, že spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bez úročný a bez poplatkov, kde citovala rôzne rozhodnutia okresných a krajských súdov SR. Žiadala, aby bola predmetná zmluva z úradnej moci prekontrolovaná, keďže podľa nej je potrebné ju považovať za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. Potvrdila skutočnosť, že jej bol poskytnutý úver v sume 1.000,00 Eur s tým, že ku dňu podania odporu mala zaplatiť 388,16 Eur, a preto nedoplatok predstavuje 611,84 Eur (1.000,00 Eur – 388,16 Eur). V ďalšom poukázala aj na smernicu č. 93/13/EHS, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora, a tiež na Ústavu, ako aj článok Dohovoru o ochrane ľudských práv. S poukazom na dôvody uvedené v podanom odpore žiadala zrušiť platobný rozkaz v celom rozsahu, odmietnuť žalobný návrh a uplatniť si nárok na náhradu trov konania (odpor na čl. 37-40).

6. Právny zástupca žalobcu vo vyjadrení k podanému odporu uviedol, že na území Slovenskej republiky je bežnou praxou bánk, či nebankových spoločností uzatvárať tzv. formulárové zmluvy, teda zmluvy, ktorých obsah spotrebiteľa zásadne nie sú schopní zmeniť, či ovplyvniť. Poukázal na to, že uzatváranie takýchto zmlúv nie je žiadnym právnym predpisom platným na území Slovenskej republiky zakázaný, pričom ak žalovaná s predpripraveným návrhom spotrebiteľskej zmluvy nesúhlasila, nemala túto zmluvu uzatvárať. Ďalej uviedol, že aj napriek tomu, že podľa názoru žalovanej zmluva uzatvorená medzi ňou a žalobcom obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, tieto však bližšie nekonkretizovala, žalobca sa preto stotožnil s postupom súdu, ktorý na základe jeho žaloby rozhodol platobným rozkazom. Na podanej žalobe zotrval v celom rozsahu (čl. 47).

7. Následne súd vyzval právneho zástupcu žalobcu na späťvzatie žaloby ako zjavne nedôvodnej, na ktorú výzvu žalobca reagoval podaním doručeným súdu 09.05.2023, kde uviedol, že pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere od žalovanej vyžiadal všetky potrebné informácie a doklady, z ktorých pri skúmaní bonity vychádzal. Žalobca mal od žalovanej zisťovať predovšetkým nasledujúce informácie: a) čistý príjem, ako aj peňažné záväzky znižujúci príjem spotrebiteľa, b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb žalovanej ako spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má žalovaná ako spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, c) finančné výdavky žalovanej ako spotrebiteľa (splátky úverov), ktoré boli overené v elektronickom registri o spotrebiteľských úveroch (tzv. úverový register), d) rodinný stav žalovanej ako spotrebiteľa, ako aj rozsah jej vyživovacej povinnosti. Za účelom potvrdenia poskytnutých informácií žalobca vychádzal z informácií, najmä z občianskeho preukazu a výpisu z účtu, s tým, že poskytnuté informácie boli následne overené v príslušných registroch, a to predovšetkým v Nebankovom registri klientských informácií. Následne bol žalovanou uvedený príjem overený aj v príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne a predložený občiansky preukaz overený na stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, v registri stratených a odcudzených dokladov. Právny zástupca žalobcu poukázal na povinnosť žalovanej podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Údaje poskytnuté spotrebiteľom sú zaznamenané vo formulári s názvom Sibyla univerzálna tlačová zostava, ktorú predložil ako prílohu vyjadrenia. Pri posudzovaní platobnej kapacity žalovanej žalobca mal vychádzať z nasledujúcich údajov: rodinný stav: vydatá, počet nezaopatrených osôb: 0, výška vyživovacej povinnosti: 0,00 Eur, mesačné finančné výdavky: 0,00 Eur, splátka s poistením: 18,16 Eur, mesačná čistá mzda žalovaná – 716,33 Eur, ukazovateľ schopnosti splácania: 0,7813, DTi: 2,0858, celková mesačná splátka z NRKI – žalovaná: 497 Eur. Podľa žalobcu vypočítaná výška finančnej rezervy je 101,23 Eur a suma životného minima platná od 01.07.2019 do 30.06.2020- 210,20 Eur mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu. Z vyššie uvedených informácií žalobca potom vypočítal maximálnu výšku mesačnej splátky, ktorú by mohol od žalovanej vyžadovať – 106,70 Eur (716,33 – 497*60 % (298,20) – 210,2 – 101,23). Keďže v zmluve dohodnutá maximálna výška mesačnej splátky predstavuje sumu 18,16 Eur, žalobca dospel k záveru, že v čase uzatvorenia zmluvy bola žalovaná plne spôsobilá na splácanie poskytnutého úveru s tým, že na splátkach sa mohol podieľať aj manžel žalovanej, ktorá bola vydatá (čl. 67-69 a prílohy čl. 70-80).

8. Právny zástupca žalovanej vo svojom vyjadrení doručenom súdu 15.05.2023 (čl. 84-92) poukázal na to, že žalovaná po podaní žaloby uhrádzala žalobcovi mesačne sumu 20,00 Eur, a to za mesiace

september 2022 – január 2023, čo predstavuje spolu sumu 100,00 Eur, z ktorého dôvodu preto navrhol, aby súd v tejto časti žalobu zastavil. Ďalej právny zástupca žalovanej uviedol, že žalobca v konaní nepreukázal, že by žalovanú vyzval na úhradu zameškanej splátky, pričom by žalovaná mala od doručenia takejto výzvy lehotu nie kratšiu ako 15 dní na jej úhradu, a tiež nepreukázal, že využil svoje právo zosplatiť zvyšnú časť poskytnutého úveru po uplynutí troch mesiacov od splatnosti konkrétnej splátky, na úhradu ktorej bola žalovaná vyzvaná a toto právo využil do splatnosti najbližšej splátky. Podľa právneho zástupcu žalovanej písomnosť označená ako „Vyhlásenie okamžitej splatnosti,“ datovanú dňa 27.02.2020 neobsahuje náležitosti vyžadované ustanoveniami § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko v predmetnej písomnosti je uvedené: „Týmto Vám oznamujeme, že Váš dlh zo Zmluvy (celý nesplatený záväzok úveru spolu s príslušenstvom) sa stal splatným v celom rozsahu ku dňu 20.11.2019 a to v súlade s bodom 4.2 písm. d) Zmluvy v nadväznosti na § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.“ Podľa právneho zástupcu žalovanej mal žalobca uviesť konkrétny dátum ku ktorému využil toto svoje právo, pričom žalobca toto využil len v rozmedzí od 20.02.2020 do 19.03.2020. Ďalej právny zástupca žalovanej má za to, že je neprípustné, aby veriteľ vyhlásil zosplatenie zostatku úveru písomnosťou - Vyhlásenie okamžitej splatnosti datované dňa 27.02.2020, v ktorom uvedie dátum zosplatenia úveru späťne, a to k 20.11.2019, z ktorého dôvodu je potom takýto právny úkon potrebné považovať za neplatný podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Právny zástupca žalovanej preto zastáva názor, že žalobca nepreukázal platné zosplatenie zostatku poskytnutého úveru, a preto nie je oprávnený domáhať sa od žalovanej zaplatenia nesplatených splátok poskytnutého úveru. Ďalej právny zástupca žalovanej odcitoval príslušné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. týkajúce sa skúmania bonity žalovanej, kde uviedol, že žalobca nepreukázal, že by akymkoľvek spôsobom posudzoval bonitu žalovanej pred poskytnutím spotrebiteľského úveru, z ktorého dôvodu zastáva názor, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov a prípadné vyhlásenie splatnosti zostatku úveru zo strany žalobcu pred uplynutím dojednanej konečnej doby splatnosti, za neplatné pre rozpor so zákonom. Žalovaná, prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhla, aby súd po čiastočnom zastavení konania vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania.

9. Na výzvu súdu právny zástupca žalobcu doručil súdu čiastočné späťvzatie žaloby v časti istiny v sume 100,00 Eur, teda úhrad, na ktoré poukazoval právny zástupca žalovanej (mesiac 9/2022-1/2023) s tým, že v ďalšom žalobca zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu. Čo sa týka vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru, právny zástupca žalobcu uviedol, že žalobca k tomuto zákonnému oprávneniu v každom jednotlivom prípade pristúpil po splnení zákonných predpokladov na ich vyhlásenie. Poukázal na bod 3.2. písm. d) zmluvy a § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, s odkazom na ktoré žalobca vyzval žalovanú na uhradenie jej dlhu, ktorý toho času pozostával z omeškania s tromi splátkami úveru, a to listom zo dňa 27.01.2020 (3. upomienka – výzva na zaplatenie). K omeškaniu prvej splátky úveru došlo dňa 20.11.2019, k uplynutiu troch mesiacov od omeškania s prvou splátkou úveru, potom došlo dňa 20.02.2020. K vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru došlo dňa 27.02.2020, teda po uplynutí 3 mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením prvej splátky. Žalobca mal za to, že dodržal aj druhú podmienku vyžadovanú občianskym zákonom, keďže tak urobil vo svojom liste zo dňa 27.01.2020 (3. upomienka – výzva na zaplatenie), kde je výslovne uvedené: „Zároveň Vás týmto dôrazne upozorňujeme na skutočnosť, že v prípade ak neuhradíte ani splátku Vášho úveru splatnú dňa 20.11.2019 vo výške 18,16 Eur najneskôr v lehote do 25.02.2020, tak naša spoločnosť ako veriteľ bude oprávnená vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru a teda žiadať od Vás zaplatenie celého úveru poskytnutého na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1909014479 v celej dlžnej sume.“ Čo sa týka skúmania bonity tu žalobca poukázal na svoje predchádzajúce vyjadrenie. Po čiastočnom späťvzati žaloby žalobca žiadal žalovanú zaviazat nasledovným plnením: 520,31 Eur s ročným zmluvným úrokom vo výške: - 16,66 % zo sumy 990,31 Eur odo dňa 21.11.2019 do 23.03.2020, - 16,66 % zo sumy 980,31 Eur odo dňa 24.03.2020 do 22.04.2020, - 16,66 % zo sumy 970,31 Eur odo dňa 23.04.2020 do 21.05.2020, - 16,66 % zo sumy 960,31 Eur odo dňa 22.05.2020 do 23.06.2020, - 16,66 % zo sumy 950,31 Eur odo dňa 24.06.2020 do 20.07.2020, - 16,66 % zo sumy 940,31 Eur odo dňa 21.07.2020 do 19.08.2020, - 16,66 % zo sumy 930,31 Eur odo dňa 20.08.2020 do 24.09.2020, - 16,66 % zo sumy 920,31 Eur odo dňa 25.09.2020 do 22.10.2020, - 16,66 % zo sumy 910,31 Eur odo dňa 23.10.2020 do 20.11.2020, - 16,66 % zo sumy 900,31 Eur odo dňa 21.11.2020 do 23.12.2020, - 16,66 % zo sumy 890,31 Eur odo dňa 24.12.2020 do 21.01.2021, - 16,66 % zo sumy 880,31 Eur odo dňa 22.01.2021 do 23.02.2021, - 16,66 % zo sumy 870,31 Eur odo dňa 24.02.2021 do 22.03.2021, - 16,66 % zo sumy 860,31 Eur odo dňa 23.03.2021 do 19.04.2021, - 16,66 % zo sumy 850,31 Eur odo dňa 20.04.2021 do 20.05.2021, - 16,66 % zo sumy 840,31 Eur odo dňa 21.05.2021 do 18.06.2021, - 16,66 % zo sumy 830,31 Eur odo dňa 19.06.2021

do 22.07.2021, - 16,66 % zo sumy 820,31 Eur odo dňa 23.07.2021 do 19.08.2021, - 16,66 % zo sumy 810,31 Eur odo dňa 20.08.2021 do 22.09.2021, - 16,66 % zo sumy 800,31 Eur odo dňa 23.09.2021 do 19.10.2021, - 16,66 % zo sumy 790,31 Eur odo dňa 20.10.2021 do 22.11.2021, - 16,66 % zo sumy 780,31 Eur odo dňa 23.11.2021 do 23.12.2021, - 16,66 % zo sumy 770,31 Eur odo dňa 24.12.2021 do 20.01.2022, - 16,66 % zo sumy 760,31 Eur odo dňa 21.01.2022 do 21.02.2022, - 16,66 % zo sumy 740,31 Eur odo dňa 22.02.2022 do 21.03.2022, - 16,66 % zo sumy 720,31 Eur odo dňa 22.03.2022 do 21.04.2022, - 16,66 % zo sumy 700,31 Eur odo dňa 22.04.2022 do 20.05.2022, - 16,66 % zo sumy 680,31 Eur odo dňa 21.05.2022 do 20.06.2022, - 16,66 % zo sumy 660,31 Eur odo dňa 21.06.2022 do 21.07.2022, - 16,66 % zo sumy 640,31 Eur odo dňa 22.07.2022 do 18.08.2022, - 16,66 % zo sumy 620,31 Eur odo dňa 19.08.2022 do 22.09.2022, - 16,66 % zo sumy 620,31 Eur odo dňa 23.09.2022 do 21.10.2022, - 16,66 % zo sumy 620,31 Eur odo dňa 22.10.2022 do 21.11.2022, - 16,66 % zo sumy 620,31 Eur odo dňa 22.11.2022 do 23.12.2022, - 16,66 % zo sumy 620,31 Eur odo dňa 24.12.2022 do 16.01.2023, - 16,66 % zo sumy 620,31 Eur odo dňa 17.01.2023 do zaplattenia, najviac však do sumy 734,89 Eur a náhradu trov konania. Tu súd poukazuje na tú skutočnosť, že aj napriek tomu, že žalovaná vykonávala splátky v sume 20,00 Eur mesačne, pri navrhnutom petite právny zástupca žalobcu na túto skutočnosť neprihliadol keď žiadal úrok z omeškania aj po septembri 2022 stále zo sumy 620,31 Eur.

10. O nároku žalobcu rozhodol okresný súd na pojednávaní konanom dňa 20.11.2023, kde konal v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť ako aj neprítomnosť žalobcu ospravedlnil (čl. 116). Právny zástupca žalovanej uviedol, že žalovaná od posledného späťvzatia v sume 100,00 Eur vykonala ďalšie úhrady spolu v sume 32,84 Eur nasledovne: august – 1,58 Eur, čím vyrovnala dlh voči žalobcovi za splátku splatnú v auguste 2023 v sume 10,42 Eur a od 9/2023 mesačne uhradza sumu 10,42 Eur do 20. dňa v mesiaci. Takto uhradila tri splátky po 10,42 Eur s tým, že tieto splátky boli vypočítané žalovanou s prihliadnutím na bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru. Čo sa týka skúmania bonity, právny zástupca žalovanej poukázal na predložené doklady – skúmania bonity, kde odkázal na stranu 16-20 výpisu (v spise na č. l. 78-80), zo systému SIBYLA – zoznam úverov, kde je uvedené, že žalovaná žiadala úver v sume 3.590,00 Eur so splátkou 65,21 Eur s tým, že pod tým je uvedené, že sa jedná o klienta so stredným rizikom z registra rizík – podvod na predajni, počet schválených zmlúv je vysoký. Ďalej je uvedené, že žalobca vychádzal z príjmu 716,33 Eur, z ktorého odrátal ním evidované splátky úverov v sume 497,00 Eur a po zohľadnení výšky životného minima 210,20 Eur mali byť podľa žalobcu splnené podmienky na poskytnutie predmetného úveru. Ďalej odkazoval aj na písomné vyjadrenie žalobcu obsahujúcu aj prepočet, kde bola sumu mesačných splátok 497,00 Eur vynásobená 60-timi percentami bez akéhokoľvek odôvodnenia, čím v podstate umelo znížili zadlženosť spotrebiteľa v čase poskytovania úveru. V prípade, ak by žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou a výšku mesačných splátok neznižoval, žalovanej v čase poskytnutia úveru (po odpočítaní životného minima) ostávala suma 9,33 Eur. Právny zástupca žalovanej ďalej poukázal aj na to, že z riadku 5 vyplýva, že sa jedná o výpis systému EURISC, čo je register nebankových klientskych informácií. Tu uviedol, že sa nejedná tým pádom o úverový register, ale o nebankový register – register nebankových subjektov. Podľa právneho zástupcu žalovanej už z tohto vyplýva, že žalobca si nespĺnil svoju povinnosť a nečerpal informácie z dostupných registrov, do ktorého sú zapojení zhruba 2/3 poskytovateľov bankových a nebankových úverov. Zo 4 a 5 – tej strany vyplýva zoznam úverom, ktoré bral žalobca do úvahy, a to úver v sume 3.500,00 Eur so splátkou 63,00 Eur, úver vo výške 25.500,00 Eur so splátkou 397,00 Eur a 2.000,00 Eur so splátkou 37,00 Eur, čo spolu predstavuje splátky v sume 497,00 Eur, teda tak, ako je to uvedené v systéme SIBYLA (čl. 79-79 p. v.) V prípade, že by žalobca urobil dopyt aj na bankový register, zistil by okrem iného, že žalovaná mala v čase poskytnutia úveru minimálne 1 ďalší úver, a to úver poskytnutý C. E. v sume 10.800,00 Eur s mesačnou splátkou 145,00 Eur, ktorý bol taktiež predmetom súdneho konania na okresnom súde, ktoré konanie je už právoplatne ukončené schváleným súdnym zmerom dňa 16.01.2023 - sp. zn. 5Csp/51/2022. Ďalej právny zástupca žalovanej poukázal na to, že žalovaná už v čase podania žaloby mala preplátok na mesačných splátkach v sume 2,25 Eur (za predpokladu, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov). Právny zástupca žalovanej preto žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

11. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov, Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

12. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

13. Vzhľadom k tomu, že žalobca zobral žalobu späť v časti splátok, na ktoré poukazoval právny zástupca žalovanej vo svojom písomnom vyjadrení, t. j. v sume 100,00 Eur, okresný súd konanie v tejto časti zastavil a to práve v tomto rozhodnutí, keďže sa jedná o rozhodnutie vo veci samej. Okresný súd nedotazoval právneho zástupcu žalovanej na vyslovenie súhlasu so späťvzatím žaloby a to z dôvodu, že k žalobcovmu dispozičnému úkonu došlo pred otvorením pojednávania. Tu súd zároveň poukazuje na to, že žalobca v časti návrhu petitu žaloby neprihliadol na ďalšie vykonané splátky spolu v sume 100,00 Eur, keďže zmluvný úrok žiadal priznať stále zo sumy 620,00 eur (aj po uhradení splátky v sume 20,00 Eur), teda žalobca vôbec neprihliadol na ďalej vykonané úhrady (tak, ako tomu bolo pri splátkach, ktoré žalovaná vykonávala pred 22.09.2022. Na dátum jednotlivých úhrad žalobca prihliadol len tak, že ohraničil obdobie omeškania, ktorý úrok ale nesprávne žiadal priznať stále zo sumy 620,00 Eur (č. l. 107). S poukazom na navrhovaný petít žaloby, okresný súd preto zastavil konanie len v časti istiny v sume 100,00 Eur - bez príslušenstva.

14. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb., v znení neskorších predpisov účinných v čase uzatvorenia zmluvy, Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

17. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

21. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, podmienky na udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

22. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

23. Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

25. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

26. Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

27. Podľa § 7 ods. 20 zákona o spotrebiteľských úveroch, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

a) čistý príjem spotrebiteľa,
b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,
c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

28. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare.

29. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,
b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru,

podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

30. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

31. Podľa § 559 ods. 1 OZ, splnením dlh zanikne.

32. Podľa § 559 ods. 2 OZ, dlh musí byť splnený riadne a včas.

33. Z obsahu spis je zrejmé, že žalovaná vstupovala do úverového vzťahu ako fyzická osoba – nepodnikateľ, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Súd má preukázané, že žalobca bol dodávateľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, čo je preukázané z výpisu z Obchodného registra žalobcu, ktorý má v predmete podnikania okrem iného aj - poskytovanie úverov. V danom prípade sa potom jedná o spotrebiteľský spor, keďže strana sporu uzatvorili spotrebiteľský úver, v ktorom má žalovaná postavenie spotrebiteľa. Spotrebiteľský charakter sporu nespochybňoval ani sám žalobca. Okresný súd preto v danej právnej veci aplikuje ustanovenia OZ a zákona o spotrebiteľských úveroch.

34. Žalovaná vo svojom vyjadrení potvrdila poskytnutie úveru v sume 1.000,00 Eur, ktorú skutočnosť súd považuje za nespornú. Z obsahu spisu (kópie zmluvy) vyplývajú aj zmluvné podmienky, ktoré boli dojednané tak, ako to uvádzal žalobca. Tým že žalovaná podľa žalobcu porušila podmienky zmluvy, žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a to dňa 27.02.2020, o čom predložil aj doklad – vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru zo dňa 27.02.2020 (č. I. 28). Pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru bola žalovaná vyzvaná na zaplatenie splátky splatnej dňa 20.11.2019 najneskôr v lehote do 25.02.2020 (č. I. 27), na ktorú žalovaná ale nereagovala. Splátka, pre ktorú sa stal splatným celý dlh, bola podľa žalobcu splatná dňa 20.11.2019. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru si žalovaná prevzala dňa 02.03.2020 a výzvu dňa 30.01.2020 (č. I. 29).

35. Čo sa týka zachovania zákonného postupu pri zosplatnení úveru, tu súd vychádzal z predložených listinných dokladov, z ktorých je zrejmé, že žalovaná bola pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru vyzvaná na plnenie a to výzvou zo dňa 27.01.2020, ktorú žalovaná prevzala dňa 30.01.2020. Zákonná lehota na plnenie uplynula dňa 14.02.2020 – čo bol utorok pracovný deň. Dňom 27.02.2020 je datovaný listinný doklad označený ako vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, kde žalobca uviedol, že úver sa stal mimoriadne splatný v celom rozsahu ku dňa 20.11.2019. Tu súd poukazuje na to, že k uvedenému dňu nemohlo dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, keďže takto vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru je v rozpore s citovanými zákonným postupom, pre ktoré je v pravom rade nevyhnuté omeškanie trvajúce viac ako 3 mesiace. Žalobca na jednej strane tvrdí, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pristúpil pre omeškanie s plnením splátky splatnej práve dňa 20.11.2019 (ktoré ku dňu vyhlásenia musí trvať 3 mesiace), pričom musí uplynúť lehota na plnenie minimálne 15 dní a na druhej strane už mala byť podľa dokladov predložených žalobcom k uvedenému dňu aj vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Ak žalobca využil právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru pre splátku splatnú dňa 20.11.2019, potom mimoriadna splatnosť mohla byť vyhlásená po uplynutí lehoty na plnenie a omeškaní trvajúcom dlhšie ako 3 mesiace, ktoré skončilo 20.02.2020 (od 20.11.2020 – do 20.02.2020 – sú práve tri mesiace) s tým, že sa tak mohlo stať najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky, ktorá bola splatná dňa 20.03.2020, tak mimoriadna splatnosť mohla byť vyhlásená v rozsahu od 21.02.2020 do 20.03.2020. Tu súd poukazuje na to, že predmetné vyhlásenie je síce datované dňom 27.02.2020, avšak ak v ňom sám žalobca výslovne uvádza, že mimoriadna splatnosť nastala už dňa 20.11.2019, súd má preukázané, že žalobca postupoval v rozpore s § 53 ods. 9 a § 565 OZ, keď pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru už ku dňu 20.11.2019, teda pred úkonmi a omeškáním, ktoré zákonná úprava vyžaduje na to, aby bolo možné platne zosplatniť úver. Z uvedeného dôvodu je potom potrebné na zosplatnenie úveru hľadieť ako na neplatný právny úkon podľa § 39 OZ, a to s poukazom na to, že nie je prípustné, aby veriteľ vyhlásil zosplatnenie úveru spätne.

36. Okresný súd sa ďalej zaoberal aj postupom žalobcu v súvislosti so skúmaním bonity žalovanej. Tu súd poukazuje na to, že na samotnej zmluve sa nenachádzajú žiadne údaje o bonite žalovanej. Žalobca až po výzve súdu na späťvzatie žaloby poukazoval na to, že mal posudzovať schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver k ktorému tvrdeniu predložil súdu tlačovú zostavu „Sibyla“, z ktorej má byť preukázaný príjem žalovanej (v sume 716,33 Eur), ako aj jej úverová zaťaženosť - tri existujúce splátkové úvery v sume 3.500,00 Eur (zostatok – 5.805,00 Eur, splátka 63,00 Eur); v sume 25.500,00 Eur (zostatok 28.623,00 Eur, splátka 397,00 Eur) a v sume 2.000,00 Eur (zostatok 3.222,00 Eur, splátka 37,00 Eur). Spolu tak mesačné splátky predstavujú sumu 497,00 Eur, teda takú, ako uvádzal aj žalobca. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzatváraná 27.09.2019, pričom podľa Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky k tomuto dátumu bola výška životného minima to od 01. júla 2019 na jednu plnoletú fyzickú osobu v sume 210,20 Eur mesačne. Už len pri bežnom matematickom výpočte je zrejmé, že zostatok príjmu žalovanej po pripočítaní ďalšej splátky z poskytnutého jej úveru v sume 1.000,00 Eur (á 18,16 Eur), nedosahuje ani len sumu životného minima (497,00 Eur + 18,16 Eur = 515,16 Eur; 716,33 Eur – 515,16 Eur = 201,17 Eur), nehovoriac o tom, že žalobca neprihliadol na úver, ktorý mala žalovaná uzatvorená s C. E., na ktorý úverový vzťah poukázal právny zástupca žalovanej (5 Csp/51/2022). Žalobca tu poukázal síce na fakt, že žalovaná bola v čase uzatvárania zmluvy o spotrebiteľskom úvere vydatá a teda aj manžel žalovanej mal príjem, avšak v tomto smere žalobca nepredložil žiaden doklad z ktorého by vyplývalo, že aj manžel žalovanej bol zamestnaný. Tu súd poukazuje na to, že v danom prípade sa nejedná o jediný úver poskytnutý žalobcom žalovanej o čom svedčia viaceré konania tých istých strán sporu (15Csp/103/2022, 13Csp/106/2022), pričom aj napriek vedomosti žalobcu, že žalovaná nemá splatené viaceré záväzky spolu v rozsahu 37.650,00 Eur a pri deklarovanom príjme len 716,33 Eur pri tak vysokej úverovej zaťaženosťi, jej poskytol ďalší úver s tým,

že si nepreveril jej úverovú zaťaženosť v úverovom registri (ktorý je rovnako dostupný) a vychádzal len z údajov nachádzajúcich sa v registri úverov nebankových organizácií.

37. Tu súd poukazuje na citované ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého, v prípade, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona, nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Pri hrubom porušení tejto povinnosti sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, pričom za hrubé porušenie povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

38. Samotná zákonná úprava kladie dôraz na to, aby veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdil úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných nielen od spotrebiteľa, ale aj na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Týmto sa má zaručiť určitá ochrana spotrebiteľa (prostredníctvom odborného konania veriteľa), aby sa spotrebiteľ opakovaným (možno až nekontrolovateľným) vstupovaním do úverových vzťahov nedostal do stavu neschopnosti splácať jeho záväzky a teda absolútnej jeho insolvenčii so všetkými negatívnymi následkami. Týmto sa samozrejme chráni aj sám veriteľ, ktorý poskytne úver len osobe, kde je predpoklad, že mu budú finančné prostriedky aj vrátené.

39. Súd zároveň poukazuje aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-449/13, CA Consumer Finance/Ingrid Bakkaus, H. E., I. B., J. E. z 18.12.2014, vykladajúc Článok 8 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008, v ktorom (okrem iného) uviedol aj, že poskytovateľ úveru musí v každom jednotlivom prípade s prihliadnutím ku konkrétnym okolnostiam zvážiť, či ide o príslušné informácie a či sú tieto informácie dostatočné pre posúdenie úverovej schopnosti spotrebiteľa. V tomto ohľade sa dostatočnosť uvedených informácií môže líšiť podľa okolností, za ktorých dôjde k uzavretiu úverovej zmluvy podľa osobnej situácie spotrebiteľa alebo podľa čiastky úveru uvedenej v tejto zmluve. Toto posúdenie je možné vykonať pomocou dokladov o finančnej situácii spotrebiteľa, ale nie je možné vylúčiť, aby poskytovateľ úveru zohľadnil prípadne skôr získané znalosti o finančnej situácii záujemcu o úver. Avšak len ničím nepodložené prehlásenia spotrebiteľa nemôžu byť samé o sebe kvalifikované ako dostatočné, pokiaľ nie sú podopreté žiadnymi dokladmi.

40. Opakovane súd poukazuje na to, že žalobca spolu so žalobou nepredložil do konania žiaden listinný doklad preukazujúci skúmanie bonity žalovanej, toto urobil až na výzvu súdu na späťvzatie žaloby. Aj napriek tomu, že žalobca počas konania uvádzal a preukazoval listinou – Sibyla univerzálna tlačová zostava, že žalovaná mala príjem v čase uzatvárania žalovanej zmluvy vo výške 716,33 Eur, žiadnou listinou nepreukázal, že bonita klienta bola overovaná v Sociálnej poisťovni za účelom zistenia reálneho príjmu žalovanej. Z lustrácie z registra obyvateľov súd dokonca zistil, že žalovaná je vdovou od 15.02.2020, kedy zomrel jej manžel (teda 5 mesiacov po tom, ako jej žalobca poskytol úver), pričom v čase uzatvorenia úveru mala žalovaná pravdepodobne vyživovaciu povinnosť voči synovi K. E., nar. XX.XX.XXXX, ktorý síce v čase uzatvorenia zmluvy už bol plnoletý (žiadosť o úver bola 14 dní po nadobudnutí plnoletosti najmladšieho syna Zsolta), čo však nevylučuje pretrvávajúce vyživovacie povinnosti žalovanej aj po nadobudnutí jeho plnoletosti napr. z dôvodu návštevy školy. Vo výpise z účtu žalovanej (č. I. 75 p.v.) je preukázané, že zo strany ÚPSVa R bola žalovanej vyplácaná suma 24,34 Eur – výpis je za 8/2019, čo predstavuje práve prídavok na dieťa za rok 2019. Žalobca v doplnení žaloby ale uvádza, že žalovaná nemala v čase poskytnutia úveru žiadnu vyživovaciu povinnosť, čo však žiadnym dokladom nepreukázal, v tomto smere si nevyžiadal od žalovanej žiadne doklady, resp. toto nebolo ničím preverené. Ďalej z výpisu z účtu je zrejmé, že žalovaná (resp. niekto z jej rodiny) poberal aj nemocenské dávky. Je možné, že sa jednalo o nemocenské dávky teraz už neb. manžela (ktorý zomrel XX.XX.XXXX), ktoré boli len v sume 77,00 Eur. Ani v tomto prípade nebolo na túto skutočnosť žalobcom prihliadnuté, resp. táto skutočnosť nebola ním preverená. V doplnení žaloby len poukazyval na to, že žalovaná bola vydatá, teda na splátkach úveru sa mal podieľať (podľa žalobcu) aj jej manžel, a to bez toho, aby mal akúkoľvek informáciu o jeho príjme. Žalobca ďalej spriemeroval príjem žalovanej za 3 mesiace, avšak z predloženého dokladu je preukázaný len príjem vyplatený v mesiaci 8/2019 v sume 714,92 Eur, teda v sume nižšej, z akej vychádzal žalobca (716,33 Eur). Tento (žalobcom deklarováný príjem žalovanej) nevyplýva ani z výstupu zo sociálnej poisťovne (č. I. 77), keďže tento výstup takýto údaj neobsahuje.

41. Súd je toho názoru, že odborná starostlivosť poskytovateľa úverov je starostlivosťou odbornou vtedy, ak veriteľ komplexne zhodnotí potenciál spotrebiteľa splatiť úver, kde samozrejme bude vychádzať z individuálnych (preverených) informácií. Naproti tomu za neodbornú starostlivosť možno považovať nedostatočné, nekvalitné preverenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver, čím v konečnom dôsledku sám veriteľ pristupuje rizikovo aj k vlastným zdrojom, ktorých návratnosť je už vopred ohrozená. V tomto prípade neobstojí námietka žalobcu, že spotrebiteľ je povinný mu poskytnúť pravdivé údaje, keďže ten istý zákon kladie za povinnosť samotnému veriteľovi zisťovať schopnosť spotrebiteľa splácať úver, požadovať doklady k jeho tvrdeniam, tieto si prípadne zabezpečiť z verejne dostupných zdrojov a nielen sa spoliehať na tvrdenia veriteľa.

42. Ako je uvedené vyššie, žalobca síce vykonal určité (ale nekomplexné) skúmanie bonity žalovanej, ktoré podľa názoru súdu nielenže zle vyhodnotil, pričom sa zároveň ani nevysporiadal so známymi faktami (nemocenské dávky, rodinné prídavky), ako aj vychádzal z neprevereného príjmu žalovanej a len predpokladaného príjmu jej manžela, bez akejkoľvek zisťovania zárobkovej situácie na jeho strane. Zákonnou povinnosťou veriteľa je ale jednak získať dostatočné informácie, teda o príjmoch aj výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii, čo však v tomto konaní preukázané nebolo, že by žalobca takto postupoval.

43. S poukazom na uvedené súd preto dospel k záveru, že v prípade skúmania bonity žalovanej zo strany žalobcu, nemožno hovoriť o splnení povinnosti veriteľa posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, keďže žalobca si nezadovážil dostatočné údaje z dostupných registrov, ako ani neanalyzoval stranu príjmov a výdavkov na strane žalovanej. V konečnom dôsledku absolútne neprihliadol na (podľa názoru súdu) už neprimeranú úverovú zaťaženosť žalovanej, ak by aj vychádzal len zo získaných údajov. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, rovnako nebol oprávnený vyžadovať od žalovanej jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch), ako zákonný následok jeho neodborného konania.

44. Súd posúdil konanie žalobcu za hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 keďže veriteľ neposúdil rodinný stav žalovanej, ako ani neprihliadol na všetky úvery z príslušnej databázy (tu súd poukazuje práve na register úverov a bankovú pohľadávku, ktorý preverený nebol vôbec) s tým, že aj suma mesačných splátok zo známych úverov už bola taká, že len pre žalovanú samú, po ich odpočítaní od jej príjmu, jej nezostávala ani suma životného minima, pričom je všeobecne známe, že životné minimum nepokrýva ani mesačné výdavky na stravu. S poukazom na § 11 ods. 2 veta druhá a tretia zákona o spotrebiteľských úveroch, súd preto úver považuje za bezúročný a bezpoplatkový.

45. Ak mala žalovaná zaplatiť sumu 1.000,00 Eur mesačnými splátkami v počte 96, potom suma mesačnej splátky predstavuje 10,42 Eur – 95 splátok a posledná splátka je v sume 10,10 Eur. Súd má preukázané, čo v konaní nebolo sporné, že žalovaná spolu uhradila 388,16 Eur – pred podaním žaloby. Následne vykonala úhrady v sume 100,00 Eur, v ktorej časti zobrať žalobca žalobu čiastočne späť. Na pojednávaní predložil právny zástupca žalovanej doklady preukazujúce ďalšie úhrady (s rovnakým VS, ako je číslo zmluvy) – spolu v sume 32,84 Eur. Spolu tak bolo ku dňu rozhodnutia uhradených 521,00 Eur, teda 50 splátok po 10,42 Eur. Ak bola prvá splátka splatná 20.10.2019, predmetnými 50 –timi splátkami boli vykonané úhrady do 11/2023 (r. 2019 -3 splátky, r. 2020,2021,2022 – 36 splátok a rok 2023 – 11 splátok).

46. Ak ku dňu rozhodnutia o žalobe žalobcu mala žalovaná vykonané všetky splátky za dané obdobie (s prihliadnutím na tú skutočnosť, že úver nebolo možné zosplatiť, ako aj s prihliadnutím na jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť), okresný súd preto žalobu v celom zostávajúcom nároku zamietol s tým, že nárok na úrok nebolo možné priznať z dôvodu zákonného následku bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Úrok z omeškania si žalobca neuplatnil.

47. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane nárok na náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu.

48. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

49. V danom prípade je zrejmé, že žalovaná po podaní žaloby vykonávala mesačné splátky, pričom žalobca prihladol len na plnenie v sume 100,00 Eur, v ktorej časti zobrať žalobu čiastočne späť a v ktorej časti súd konanie čiastočne zastavil. Z celkovo uplatneného nároku suma 100,00 Eur predstavuje 16,13 %, v ktorom rozsahu podľa názoru súdu zavinenie zastavenia konania nemožno ale pripočítať žalovanej, pretože táto si plnila len svoj existujúci a trvajúci dlh (zmluva uzatvorená až do 20.09.2027). Súd má zato, že zastavenie konania zapríčinil sám žalobca tým, že podal predčasne žalobu napriek tomu, že žalovaná si svoj dlh plnila v nadväznosti na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, ako aj nemožnosť zosplatnenia úveru. Ak by mal súd pripočítať zavinenie zastavenia konania žalovanej len preto, že plnila svoj existujúci dlh počas súdneho konania, ktorého vznik nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť, potom by žalobca za porušenie zákonom stanovených povinností majúcich za následok nemožnosť zosplatnenia úveru, - bezúročnosť a bezpoplatkovosť, ako aj za neakceptovanie tohto zákonného následku práve podaním žaloby (predčasnej) a len z dôvodu, že žalovaná si aj naďalej plnila svoj existujúci záväzok, hoci už počas súdneho konania (inú možnosť nemala) bol „odmenený“ ešte nárokom na náhradu trov konania titulom zavinenia zastavenia konania, ku ktorému by ale nebolo došlo, ak by žalobca prevzal svoju zodpovednosť za jeho porušenie zákonných povinností, ak by akceptoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a ak by žalobu vôbec nepodal. Ak je preukázané, že žaloba bola podaná predčasne, na čo súd poukazoval už aj vo výzve žalobcu, kedy konštatoval (ešte pred následnými splátkami vykonanými počas konania), že sumou 388,16 Eur boli vykonané úhrady k 11/2022 (žaloba podaná upomínaciemu súdu už 9/2022) tak je jednoznačné, že žalobca žalobu podať nemal a ak tak urobil, musí si niesť za to následky v podobe náhrady trov konania. Z uvedeného dôvodu preto podľa názoru súdu vznikol nárok na náhradu trov konania žalovanej a to titulom zapríčinenia zastavenia konania žalobcom, ktorý síce reagoval na úhrady vykonané žalovanou počas konania, avšak ktorými žalovaná len splácala následné existujúce splátky, hoci počas konania, aby si plnila aj ďalej – mesačne, svoj zmluvný záväzok. Ak niekto podá predčasne žalobu a ak žalovaná strana si naďalej plní svoj existujúci dlh, potom nemožno len z titulu toho, že sa tak stalo už počas konania konštatovať, že automaticky zapríčinila zastavenie konania. Súd je toho názoru, že je potrebné prihliadnuť aj na to, za akých okolností žalovaná strana plnila svoj dlh počas konania. Ak to bolo ako následok neakceptácie zákonného následku zo strany žalobcu, plnenie počas konania, na ktoré reagoval žalobca späťvzatím žaloby, nemôže byť dané na ľarchu strane žalovanej automaticky len preto, že bolo vykonané počas konania. Okresný súd preto nárok na náhradu trov konania priznal žalovanej titulom zavinenia zastavenia konania žalobcom.

50. V ostatnom rozsahu bola žaloba zamietnutá (520,00 Eur s prísl., čo predstavuje 83,87 %), V tomto rozsahu potom vznikol nárok na náhradu trov konania tiež žalovanej titulom úspechu.

51. Spolu tak vznikol žalovanej nárok náhradu trov konania v rozsahu 100 % (83,87 % + 16,13 %), ktorý nárok jej súd aj priznal voči žalobcovi. O výške trov konania bude rozhodnuté tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku.

52. Na záver súd poukazuje na to, že po vyhlásení rozhodnutia predložil právny zástupca žalobcu návrh na zmenu strany sporu. Keďže súd o žalobe už rozhodol, o tomto nároku po vyhlásení rozsudku už rozhodnúť nemohol. Z uvedeného dôvodu je preto v záhlaví uvedený pôvodný žalobca.

Poučenie:

15Csp/105/2022

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný (žalovaný) dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený (žalobca) môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení – Exekučný poriadok).

V Leviciach dňa 20. novembra 2023

Mgr. Mariana P o n d e l o v á
s u d k y ň a